

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **K/6904.**

Benyújtás dátuma: **2019-07-18 13:24**

Parlex azonosító: **16DWRCWB0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Bangóné Borbély Ildikó (MSZP)**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (1)-(2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani

Az írásbeli választ igénylő kérdés címzettje: **Dr. Kásler Miklós, emberi erőforrások minisztere**

Az írásbeli választ igénylő kérdés címe: **"Vérre megy a játék? Avagy a vérplazma az új családi biznisz?"**

Tisztelt Miniszter Úr!

Magyarországon évente legfeljebb 45 alkalommal lehet vérplazmát adni, egy-egy ilyen alkalomért pedig a cégek 8-10 ezer forintot is hajlandóak voltak fizetni, azonnal, készpénzben.

A 2017. januárjában hatályba lépett egészségügyi salátarendelet azonban felforgatta a piacot: a donornak biztosított kalóriapótlás és a rendelkezésre állásának ellentételezéseként juttatott vagyoni érték az adott évben meghatározott minimálbér alapján alkalmazott órabér ötszörösének mértékéig terjedhet. Ez jelenleg 4375 forint. Nem világos, hogy miért pont ezen a szinten határozták meg az adható támogatás maximumát, egy korábbi tervezetben állítólag még nem ötszörös szorzó szerepelt, hanem hétszeres.

Az EMMI akkori magyarázata a módosításra az volt, hogy *"a donáció önkéntes legyen, külső kényszertől, anyagi ösztönzőktől mentes (...) az intézkedéssel a kormány célja az, hogy a teljes véradók száma növekedjen."*

A rendelet nagy port kavart, a donorok kifogásolták többek között azt, hogy máshol Európában nincs korlátozva a vérplazmaadásért járó összeg az állam által. Ausztriában például akár 60 eurót (azaz közel 20 ezer forintnak megfelelő összeget) is lehet kapni érte.

Többek szerint nem csak egészségügyi, hanem politikai és gazdasági okok is álltak a rendelet meghozatala mögött. A kiváló üzletet jelentő vérplazmával foglalkozó cégek között éppen 2016 végén jelent meg a Plasma Expert, amelyet az Orbán Viktor veje körül kialakult üzleti kör irányított – számolt be akkoriban a 24.hu. Az EMMI természetesen tagadta, hogy a fent említett tényezőknek vagy a miniszterelnök vejének bármi köze lett volna az eddig adott juttatás mértékének

lecsökkentéséhez.

A vérplazmapiac szereplői szerint a rendelet miatt csökkenhetett a plazmadonorok száma, és ezzel a véradók száma is egyben, hiszen például az egyetemista, főiskolás plazmaadók, akik egyébként nem adnának vért, kieshetnek majd a véradók közül.

A rendszeres plazmaadók korábban havonta akár több tízezer forintot is kereshettek, ami sokaknak – pláne szegényebb embereknek, vagy egyetemistáknak- jelentett fontos bérkiegészítést. Persze így is voltak, akik nem a pénz miatt mentek, de ettől a kiemelt juttatás még jelentős motivációs erő volt.

A lecsökkent támogatási összeg egyik hatása így az is lehet, hogy a donorok több céghez fognak elmenni, mivel jelenleg rajtuk múlik, közlik-e a vizsgálat során, hogy adott évben addig mennyiszer adtak plazmát.

Korábban írt róla a sajtó, hogy 2016-ban jelent meg az eddig főként külföldi szakmai tulajdonosok által irányított vérplazmagyűjtő cégek között a Plasma Expert Kft. A Plasma Expert Kft. alapítója viszont nem egy egészségügyi nagyágyú, hanem a Fertődi Építő és Szolgáltató (FÉSZ) Zrt. A FÉSZ számos projektben működött már együtt a WHB-csoporttal, sőt az együttműködés révén a biatorbágyi fióktelepük címe éppen a WHB-csoport főcégének, a West Hungária Bau Kft.-nek a székhelyével egyezik meg. A WHB csoport vásárolta ki Tiborcz Istvánt a LED-es közvilágítással foglalkozó Elios Innovatív Energetikai Zrt.-ből. A Plasma Expert alapításához éppen az Eliosból küldték az ügyvezetőt. Hauberl Gergely a közvilágítási tendereken verhetetlen Elios igazgatósági tagja volt. Hauberl akkor jelent meg az Eliosnál, amikor Paár Attila milliárdos beszállt a WHB Befektetési Kft.-n keresztül, és úgy tartják számon, hogy ő az operatív kapcsolat a milliárdoshoz.

Tehát úgy tűnik, hogy az egész EMMI rendelet azt a célt szolgálhatta, hogy az új szereplőnek már ne kelljen annyit fizetnie, mint a szakmabeli konkurenséknél szokás. Az új szereplő a kormányzati kapcsolatain keresztül egyszerűen leszabályoztatta a leendő kiadásokat. A cég rögtön indulása után 352 millió forintos nettó árbevételt ért el, ami 2018-ra már több mint 1,7 milliárd forintra nőtt.

A legfőbb probléma az, hogy a kevesebb donor miatt, kevesebb a vérplazma is az országban. Ez pedig azért gond, mert a vérplazmát nem lehet mesterségesen előállítani, viszont életmentő lehet többek között vérzékeny betegek, máj- és vesebetegséggel, hepatitis b-vel, immunhiánnyal élők, súlyos égési sérültek, csontvelő-, illetve szervátültetésen átesett emberek számára.

Ha a kormánynak valóban fontosak lennének a magyar családok, a magyar betegek, akkor rájönne, hogy még a korábban adott 8-10 ezer forint is kevés, hiszen az érintettek óriási áldozatot hoznak és nagyon fontos segítséget nyújtanak az egész ország számára. A kormánynak az lenne a feladata, hogy ösztönözze az embereket arra, hogy több vért, vérplazmát adjanak. De a szabályozás jelenlegi formája, visszatekintve az elmúlt két évre, láthatóan nem vált be. Szokás szerint megint fordítva ülnek a lovon.

Mindezek miatt kérdőztem Miniszter Úrtól:

- Első a "család"? A vérplazmaadók meg le vannak ejtve?

- Ha nem a családi érdekek miatt, akkor valójában miért így és miért ilyen szinten határozta meg a kormány a vérplazma-adományozáskor kapható pénzösszeg mértékét?

- **Miért nem inkább még magasabb juttatást biztosítanak a donorok számára?**

- **Mit tesz a kormány annak érdekében, hogy növekedjen a donorok száma, hogy több vérplazma álljon rendelkezésre az országban a betegek számára?**

Tisztelettel várom válaszát!

Budapest, 2019. július 18.

Bangóné Borbély Ildikó

országgyűlési képviselő

(MSZP)